

11. november 2025

UKA2025/12 + 72 + 127

Ukua siunnersuutit: Imm. 72: Soraarnerussutisiaqarnissamut aqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissaq pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 21, 28. november 2016-imeersup atorunnaarsinneqarnissaa pillugu siunnersuummik, kingusinnerpaamik UKA2026-mi, saqqummiussinissamut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaq Pele Broberg, Naleraq)

Imm. 127: Soraarnerussutisiassanut pinngitsaaliissummik katersisussaataanerup eqqunneqareerneranit inuiaqatigiinni annertuumik eqqornerlungaasoqartarnerata naalakkersuinikkut qanoq aaqqiivigineqarsinnaanera pillugu apeqquteqaat aallaavingalugu oqallisissiatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Imm. 12: Soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat.

(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermik Siumumiit qutsavigerusuppagut Pele Broberg, Naleraq inatsisartuni aaliangiiffigisassaminik siunnersuuteqarneranut, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut apeqquteqaata aallavigalugu oqallisissiaanut kiisalu Naalakkersuisoq inatsisissami aqqiissutissatut siunnersuummik saqqummiussineranut.

Siumumiillu taakku pingasut ataatsimoortillugit imaattumik oqaaseqarfigissavagut.

Ataguli siullermik inatsisit oqaluttuassartaa saqqummiuteqqilaarallartigu. Tassami tusarnaartunut inuiqatigiillu tamarmik ilisimasariaqagaat apuutissallugit pingaaruteqartarmata.

Soraarnerussutisiaqarfimmuut inuit ileqqaartussaataanerata 2016-imi ukiakkut maani Inatsisartuni partiit taamani maani ilaasortaataqartut akuersissutigivaat, inatsisartuni inuk ataaseq kisimi itigartitsisuulluni. Tassa Siumut, Inuit Ataqtigiit, Demokraatit kiisalu Naleraq akuersippuut innuttaasut "pinngitsaalillugit" soraarnerussutisiaqarfimmuut ileqqaartariaqartut. Taamanilu partiit

oqariartutaanni qitisorujussuaq tassaalluni. Pisortat suna tamaat isumagilersinnaanngilaat, innuttaasullu soraarnerussutisiaqarfimmut ileqqaalinngippata pisortat suna tamaat akilersinnaanngilaat – akissaqanngilagut, taamaattumik nammineq immitsinnut utoqqalinissatsinnut ileqqaartariaqarpugut.

2016-imi Kalaallit Nunaanni Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqquissuussinnermut peqataasussaataaneq pillugu Inatsit ulloq 1. januar 2018 aallarnerfigalugu atuuttussanngortillugu akuersissutigineqarpoq. Tamatuma kingorna inunnut tamakkiisumik akileraartussaataasunut tamanut soraarnerussutisiaqalernissamut ileqqaarnissamut 18-inik ukioqalernermit soraarnerussutisiaqalernissaq tikillugu akiliisussaaneq pisussaaffinngortinneqarpoq. Taakkunani inuit 40.000-it missaaniit Nunatsinniittut pineqarput.

Inatsisip atuutilersinneqarnerata malitsigisaanik innuttaasorpasuit orulluteqarnerat Siumup tusaavaa. Taamaattumillu aaqquissutissarsiornerup ugartornissaa siunertaralugu Siumumiit nassuiaasiortoqarnissaanik Inatsisartuni qaqitsivugut. Tamatumak malitsigisaanik nassuiaat Inatsisartunut november 2024-imi saqqummiunneqarluni. Tassanilu maluginiagassaangitsuunngilaq innuttaasut 40.000 ikinnerunngitsut atuutilersitsivigineqarsimasut iluanni, allakkatigt maalaaruteqarsimasut 2019-imiit 2024mut katillugit 59-iusimammata. 2024-imi naammagittaalliuteqartutinuit marluk. Siumumiit malugiangitsuunngilarput inuit naammagittaalliortorpasuit Facebook-ikkuinnaq ingerlatsisorpassuummata, aqquutillu eqqortut atorlugit naammagittaalliortut ikitsuinnaallutik.

Siumumiit ersarissumik oqaatigissavarput nunatut naalagaaffinngornissamut timalimmik suliuartuugatta immitsinnut napatilernissarput pingaartikkatsigu, pisortaniillu isumalluuteqarnerup annikillissarnissaa pingaartikkatsigu soraarnerussutisiaqarnermut ileqqaartussaataaneq tunngavia illersorparput. Aamma qineqqusaarnermi iluareqqusaarnerinnaq imaluunniit qujageqqusaarnerinnaq Siumumiit ingerlakkusussimangilarput kisiannili piviusumilluta unneqqarilluta oqaatigisarsimagatsigu ileqqaartussaataaneq tunngavimmugut illersorlutigu, kisiannili teknik-imut tunngasortai piaarnerpaamik aqqinneqarnissaai suliarineqassasut. Tamanna soorunami qinersisartuniit sakkortoorujussuarmik “pillarneqaatigaarput” ataqqivarpulli tamat oqartussaaqataanerat. Inuit tusaarusutaannat pillugit qineqqusaartoqarsimatillugu taava aamma qinersisartut pakatserujussuarlutillu politikkerinut tatiginninnerisa apparujussuarternerat Siumumiit pinngitsoortikkusullugu qineqqusaarnermi akisussaassuilimmik ingerlatsisimagatta uagut sinnarluutissaqanngivippugut, naak qinersisartuniit “pillarneqaraluaqaluta”.

Siumumiillu aaqquissutissat ilisimaarilluaratsigit inatsimmi aqqinneqartussat ilaatigut makkuusut ataatsimiisitaliami ilanngullugit nalilersorneqarnissaat suliaritikkusuppagut.

1. Inatsimmi qanoq ukioqarnissamik aalajangersagaq allanngortinneqassaaq, erseqqissarneqassalluni katersuiniarnissamik piumasaqaat ilinniartunut atuutsinngimmat aamma

tamatuma saniatigut nalinginnarmik aatsaat 25-nik ukioqalernermi katersuisussaataaneq aallartinneqartassamat.

2. Katersuisitsinermi nusunneqartartussat qaffasinnerpaaffigissavaat 4 procent (maanna nalinginnarmik 10 procentinut qaffakkiartortinneqartussaq atorunnaarsillugu).
3. Pensionisiassanut katersat allat aqutugalugit ingerlanneqarpata, katersisussaataaneq atuutsinneqassanngilaq – marloqiusamik katersisitsisarneq pisinnaajunnarsillugu.
4. Allaffimmiut innuttaasunut qanoq qaffasitsigisumik skatimut akiliuteqartoqartassaneranik aalajangersaasinnaangortinneqarsimanerat atorunnaarsinneqassaaq, taamaalluni akileraarusersuinissamut aalajangersaaneq taamaallaat Inatsisartunit aalajangersarneqarsinnaangorteqqinneqarluni.
5. Sulisitsisup ileqqaarnissamut tapiliuttagai, akissarsiat tamakkiissut tunngavigalugit (brutto) naatsorsorneqartalissapput.
6. Inuit kingusinaarlutik katersuiniarnissamut aallartittussat, soorlu 60-inik ukioqalersimasut, katersuiniarnissamut piumaffigineqassanngillat, ilaatigut taamak ukioqalersimalluni katersuineq aningaasatigut iluaqutersornissamut siunertaqarnersoq apeqquserneqarsinnaammat.
7. Katersuinnermut atatillugu aningaasarsiat tunngavigineqartut maanna 150.000-iusut, 250.000-inut qaffasinnerusumulluunniit qaffanneqassapput.
8. Kajumissutsimik peqataarusuttunut periarfissiisoqassaaq, soorlu 18-inik ukioqarluni katersuiniarneq aallartikkusukkaanni imaluunniit aningaasarsiat tunngavigineqartut apeqqutaatikkusunngikkaanni.
9. Utoqqalinersiaqareersut, “saniatigooralugu” sulisut, utoqqalinersiassaminnut katersuiniarnissamut ilanngunneqassanngillat.

Siumumiit isumaqarpugut taamanikkut inatsimmik 2016-imi inatsimmi suliaqarnermi kukkusutaanerpaajusoq ileqqaartussaataanerup pisussaaffittaa inummiitinneqarsimanera. Tamatumammi malitsigimmagu inuppassuit ajoraluartumik assersuutugalugu sulilluarsimasorpassuit skattekortikkut pillarneqartarnerat aammalu aappaaguani akiligassinneqarujuussuarternerat torrallataanngilaq. Taamaattumik Siumumiit isumaqarpugut taamanikkut tamanna sulisitsisumiissimasariaqaraluartoq soorlu Savalimmiuni taamak aaqqissuussimasut. Taamaaliornikkut inuppassuit ileqqaartussaataanerat orullutaanera appasinnerpaajutillugu aaqqissuussimallutik.

Taamaakkaluartoq Siumumiit isumaqarpugut innuttaasut oqariartuutaat naammagittaalliutaat tusaasaratsigit – naak ilaasa Siumut taamaatuunnginnerartaraluaat, isumaqarpugut inatsimmi

tungavik pitsaasoq peerneqarani kisiannili teknik-imut tunngasortai ilanngullugit aqqwinneqarnissaat piaartumik suliarineqartariaqartoq. Aammami tamanna Naalakkersuisooqatigiit siuliisa, tassa Inuit Ataqtigiit aammalu Siumut aningaasanut inatsimmi 2025-imoortumi isumaqatigiisummi kisimiillutik aqqinneqarnissaanik atsioqatigiissimasut nuanaarutigaarput maanna partiit amerlanerulertut paasilluarlugu peqataaffigilermassuk.

Siumumiit aamma oqaatigissavarput oqaaseq *pinngitsaaliineq* atussallugu tullianngitsoq aammalu inuppassuarnut naqimannippalaartumik nipeqarnera tusarniittuusoq. Taamaattumik tulluarnerpaajusoq oqaaseq *ileqqaartussaataitaneq* atussallugu pitsaanerusoq atussallugu.

Aasat tamaasa maani sineriasuatsinnilumi takusarpagut takornariarpassuit, utoqqarpassuit nunatsinnut angalasut. Ileqqaarlutik katersisimagamik nunarsuarmi nammineq ornikkusutaminnut eqqissillutik angalasut, utoqqalinissaminnut katerisimagamik. Tassa atugarissaarneq.

Nunatut naalagaaffinngorniartup angorusutaqartup inuillu napaarliinnanngitsut pilersinneqarnissaanut attassisut periuuserisartagaat uagut Siumumiit siuttuuffigeqataarusupparput.

Siumumiit ataatsimoortumik taamak oqaaseqarluta imm. 72 - Pele Broberg, Naleraq ileqqaartussaataitanermik atorunnaarsitsiniarnera ilalinngilarput.

Kiisalu imm. 127 - Aqqalu C. Jeremiassen, Atassut oqallisissiaqarneranut qujalluta.

Taamak oqaaseqarluta Naalakkersuisut siunnersuutaat imm. 12 Aningaasaqarnermut akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqassasoq innersuussutigaarput tassani inatsimmi aqqitassarpassuit naleqqussarneqarnissaat ingerlanneqassasoq isumalluarfigalutigu suliaq ingerlateqqipparput.

Erik Jensen

Siumut